

JAARBOEK

- In de 'Gooj Kamer' van het Museum van de Vrouw in Echt wordt vandaag om 10.30 uur het elfde jaarboek van Heemkunde Kring Echter Landj gepresenteerd.
- Behalve over de opgravingen in 't Thaal bij Pey, staan daar artikelen in over bijvoorbeeld abdijs Lilbosch, land-

kaarten van Nieuwstadt van voor 1810, de Schansberg bij Roosteren of het lager onderwijs in Schilberg.

- Het jaarboek kost 23,50 euro en is onder andere verkrijgbaar bij Bruna in Echt of de heemkundevereniging (zie website www.snln.nl/snlnmhtml.htm).

Nieuwbouwwijk 't Thaal

De bouw van woningen en de twee geplande appartementencomplexen in de nieuwe wijk 't Thaal bij Pey vordert gestaag. Vorige week bereikten de bouwvakkers van het complex D'n Hengenderhaaf het hoogste punt. Dit jaar moet het gebouw worden opgeleverd. Naast woningen en appartementen worden in 't Thaal een flink aantal zorgvoorzieningen ondergebracht.

Oorsprong Pey ontdekt

Bij archeologische opgravingen in 't Thaal is mogelijk de oorsprong van de kern Pey ontdekt. Diverse vondsten wijzen erop dat het gebied vierduizend jaar geleden al bewoond werd. Het zijn de oudste sporen van bewoning in Pey tot nu toe.

door Ron Langenveld

Echt hooggespannen waren de verwachtingen van de archeologen niet toen ze zich in 2004, vooruitlopend op geplande woningbouw, bogen over het gebied 't Thaal bij Pey. Tien hectare archeologische terra incognita. „Ik had er zelf wel eens wat stukken bewerkt vuusteen en keramiek gevonden”, zegt amateur-archeoloog en voormalig conservator van het Echter gemeentemuseum Charles Hajenius (62) uit St. Joost. Maar verder was er door de jaren heen in 't Thaal nog niet veel aan het licht gekomen. Des te verbazender was dan ook wat er in 2004 allemaal boven de grond werd gehaald. Want de archeologen, onder wie de vrijwilligers van de plaatselijke archeologische werkgroep waar ook Hajenius deel van uitmaakt, vonden er de sporen en resten van de ene na de andere boerderij. „Van de vroege bronstijd en de ijzertijd tot en met de middeleeuwen”, zegt Hajenius, die daar samen met archeoloog Marc Ruijters een artikel aan wijdt in het nieuwe jaarboek van heemkunde kring Echter Landj. Sporen van palen van houten gebouwen, maar ook vuurplaatsen en afvalkuilen. Hele kisten vol met potscherven en ander materiaal. En daarmee een schat aan nieuwe informatie over de historie van Pey en Echt. „Het gaat om de vroegste bewoning in de buurt van Pey die we tot nog

De opgravingen in 't Thaal bij Pey in 2004 met rechts de gevonden bijl voor door de vrijwilligers van de archeologische werkgroep.

toe hebben gevonden”, zegt Hajenius. Daarmee is 't Thaal mogelijk de oorsprong van de huidige wat verderop gelegen dorpskern. „Het staat nu in ieder geval vast dat er in 't Thaal vanaf de vroege bronstijd, zo'n vierduizend jaar geleden permanente bewoning is geweest.” Met die vierduizend jaar is Pey overigens altijd nog een stuk 'jonger' dan Echt. Want daar zijn ook spo-

ren uit de Romeinse tijd en daarvoor gevonden. „Maar Echt lag natuurlijk ook gunstiger”, weet Hajenius. Aan de Maas en omgeven door vruchtbare rivierklei. De relatief hoge ligging van 't Thaal in combinatie met de aanwezigheid van water (de Vulensbeek en twee vennen) maakte echter ook de omgeving van het huidige Pey tot een goede plek voor een nederzetting.

en na de restauratie en het onbekende keramische object. Rechtsboven het opmeten van 't Sleutje bij de Doort foto Charles Hajenius, restauratieatelier Restaura

Een en ander is nu met de opgravingen bevestigd. Tot de meest opmerkelijk sporen die van de nederzettingen die in 't Thaal zijn opgegraven behoort zonder twijfel een ijzeren kokerbijl uit de ijzertijd, zo'n duizend jaar voor Christus. „Dat is uniek in Nederland”, zegt Hajenius, die schat dat er in Nederland uit die periode slechts een stuk of twintig vergelijkbare bijlen bekend zijn. „Ze-

ker op zandgrond zoals hier, zijn dergelijke vondsten zeldzaam.” Door de goede doordringbaarheid van zanderige bodem voor lucht en water, roesten ijzeren voorwerpen er veelal binnen enkele honderden jaren weg. Archeologen vinden dan hoogstens nog een verkleuring in de bodem, daar waar het ijzeren voorwerp ooit gelegen heeft. Daarnaast kwam in Pey een nog onbe-

kend keramisch voorwerp boven de grond, dat de archeologen tot nog toe voor raadsels stelt. „We hebben geen idee waar dat voor gediend heeft.” Maar het is volgens de deskundigen geen afval of een stuk klei dat per ongeluk in het vuur is gevallen. „Het moet een functie gehad hebben.” Maar welke, daarover breken de geschiedkundigen en archeologen zich nog het hoofd.